

Zijne Excellentie
De heer F.M. Weerwind
Minister voor Rechtsbescherming
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGRR)
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Amsterdam, 3 mei 2022

Hooggeachte heer Weerwind,

Wij zijn een groep praktijkjuristen die zich binnen onze vakgebieden inzetten voor verandering van overwegend 'mannelijke' taal in de rechtspraktijk. Die taal moet anno 2022 vrouw-inclusief en neutraler. Een initiatief van ons in het voorjaar van 2021 op sociale media kreeg enorm veel bijval, zowel binnen als buiten de rechtspraak. Waarom wordt een vrouwelijke rechter bij het gerechtshof en de Hoge Raad raadsheer genoemd? Zo stelden op 7 juni 2021 vier Kamerleden uit verschillende fracties in verband hiermee vragen aan de Minister voor Rechtsbescherming en de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (zie 2021Z10005).

Uw voorganger, Minister Dekker, gaf in antwoord op deze vragen (TK 2020-2021, nr. 3472) te kennen dat hij zich kon voorstellen dat raadsheren van andere seksen dan de mannelijke het gebruik van deze functietitel als niet-passend en niet correct kunnen ervaren. Ook deelde hij de mening dat seksen neutrale titels voor rechters beter aansluiten bij de realiteit dat deze functie door personen van alle seksen wordt uitgeoefend. Vanuit het oogpunt van passend, inclusief en helder taalgebruik ligt het in de rede de wijziging van de titel raadsheer naar een of meerdere seksen neutrale titels na te streven. Dit wordt ondersteund door aanwijzing 3.8, eerste lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving, die luidt: «Indien mogelijk worden persoonsaanduidingen gebruikt die seksen neutraal zijn.»

De begrippen «raadsheer» en «raadsheren» komen in verschillende wetten voor en ook in de op die wetten gebaseerde lagere regelgeving. Dat geldt ook voor afgeleide begrippen als «raadsheer-plaatsvervanger» en «raadsheercommissaris». Wijziging van het begrip raadsheer behelst volgens uw ambtsvoorganger een uitgebreide wetgevingsoperatie. Om deze reden heeft hij het aan het nieuwe kabinet gelaten om hierover een beslissing te nemen. Toch nam hij al enkele initiatieven. Hij sprak hierover met de Raad voor de rechtspraak en trad in gesprek met het WODC over mogelijkheden onderzoek te doen naar seksen neutrale functietitels in het rechtsbestel.

Wij verzoeken u voort te zetten wat uw ambtsvoorganger is begonnen. Ons verzoek is ook gestoeld op de verdragsrechtelijke verplichting zoals genoemd in het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen. De wetgever is verplicht de praktische verwezenlijking te verzekeren van gelijkheid van mannen en vrouwen door middel van wetgeving of met andere passende middelen. Ook behoort de overheid zich te onthouden van ieder discriminerend handelen jegens vrouwen. Deze argumenten zijn toegespitst op de

JEBBINK SOETEMAN
ADVOCATEN

verhouding man/vrouw, maar ook breder pleiten wij tegen de discriminerende werking van mannelijke functietitels jegens alle andere genders.

Wij beseffen dat voor het kabinet vele andere onderwerpen – ook op het gebied van de rechtspraak – om dringende aandacht vragen. Ons onderwerp is echter van fundamentele aard en past in de aandacht die nu bestaat voor 'inclusieve' rechten op velerlei maatschappelijke gebieden.

Graag treden wij met u in overleg om toe te lichten welk groot maatschappelijk belang gediend is met spoedige aanpassing van wet- en regelgeving.

Wij zien uw reactie graag tegemoet.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'W.H. Jebbink', written over a horizontal line.

Z. Achouak el Idrissi (rechter)
W.H. Jebbink (advocaat)
B.B.A. Frakking (officier van justitie)
R.A.J. Hübel (rechter)
T. Kanis (inspecteur Nederlandse Arbeidsinspectie)
D.A. Verburg (staatsraad)
V. Zuiderbaan (rechter)
R.E. van Zijl (advocaat)